

Parlamentul
Republicii Moldova

Dj-8 nr 304
20 iulie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică

(nr.263 din 18.07.2018)

Examinând proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, **în mod de urgență**, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul cu următoarele observații și propuneri.

1.Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea/completarea art.57 (*Principii generale*), art.58 (*Dreptul de uz (folosință) asupra proprietății unui terț*), art.59 (*Servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului unui terț*) și art.96 (*Dispoziții finale și tranzitorii*) din Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică, având ca scop, potrivit Notei informative adiționale, "instituirea dreptului de uz (folosință) și de servitute legale, asupra terenurilor aflate în prprietatea terților, pentru exploatarea și întreținerea rețelelor electrice, prin efectuarea reviziilor, reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale", precum și, reglementarea condițiilor de plată de către operatorii de sistem a despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate proprietarilor de teren și a criteriilor de care trebuie să se țină cont la stabilirea despăgubirilor pentru pagubele produse la exercitarea dreptului de uz și de servitute.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Deși în Nota informativă adițională nu se menționează despre implicarea surselor financiare din bugetul public la implementarea prezentului proiect de lege, considerăm că este necesar de a se solicita și punctul de vedere al Guvernului supra, în condițiile prevederilor art.104 alin.(1) și art.131 alin.(4) și (6) din Constituție.

4. Concomitent semnalăm că proiectul de lege necesită a fi supus avizării în mod obligatoriu, de către autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat și responsabile de implementarea prevederilor acestuia, instituțiile interesate și reprezentanților societății civile, în conformitate cu prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

5. Din considerente de tehnică legislativă, semnalăm că abrevierea "**Art.I -**" e necesar de substituit prin expresia "**Articol unic. -**", deoarece prezentul proiect de lege cuprinde un singur articol.

6. În ceea ce privește rectificările propuse în textul art.57 din Legea nr.107/2016 (a se vedea *pct.1*), semnalăm că acestea sunt 8 (opt) la număr și, prin urmare, pentru o exprimare normativă în acord cu exigențele de tehnică legislativă, acestea urmează a fi reformulate, prin redarea în întregime a textului normativ cuprins în articolul vizat, în redacție nouă.

Pe acest motiv și textul din *partea introductivă a pct.1*, e necesar de formulat, astfel:

"1. Articolul 57 va avea următorul cuprins:"

Semnalăm concomitent, că această observație este valabilă, în mod corespunzător și pentru *pct.2 - pct.3* din proiectul de lege, deoarece prin acestea se

aduc multiple rectificări în actualele texte normative ale art.58 și art.59 din Legea nr.107/2016, fiind astfel necesară redarea în întregime a textelor cuprinse în normele vizate, în redacție nouă.

Totodată, semnalăm că deși, în partea dispozitivă a art.57 alin.(2) din Legea nr.107/2016 este indicat expres la ce fel de lucrări pe perioada cărora operatorii de sistem beneficiază de drepturile specificate la lit.a) – e) din această normă, cu acordul proprietarilor terenurilor și a altor bunuri proprietate privată, la *pct.1* (în completarea propusă pentru alin.(2 lit.c) din art.57) și *pct.2* (în noua redacție a primei teze din art.58 alin.(1) și în textul propus pentru alin.(1¹) al art.58), se repetă termenul *”lucrările de construcție”*, care de fapt reprezintă o tautologie, contrară normelor de tehnică legislativă, stabilite de Legea nr.100/2017 privind actele normative.

În acest sens este de menționat, că în cazul lucrărilor de construcție și altor activități specificate expres în art.61 alin.(1) din Legea nr.107/2016, desfășurate pe terenurile ce aparțin unor terți, autoritatea competentă este în drept să exproprieze aceste terenuri pentru cauza de utilitate publică, cu despăgubirea proprietarului terenului respectiv, conform procedurii instituite prin Legea nr.488/1999 - Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică.

7. La *pct.4*, textul cuprins de *partea introductivă* va avea următoarea formulare:

”4. Legea se completează cu art.59¹ cu următorul cuprins:” (se va reda textul propus pentru art.59¹ din Legea nr.107/2016).

Totodată, atenționăm la textul propus pentru art.59¹ întru completarea Legii nr.107/2016. Astfel, în partea ce ține de modul de recuperare a prejudiciilor cauzate de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor de folosință și servitute, se preconizează recuperarea prejudiciilor cauzate în condițiile unui contract-cadru, încheiat în termen *”de cel mult 30 de zile calendaristice”*, prin condiționarea

încheierii acestuia *”de la înregistrarea cererii proprietarilor terenurilor sau bunurilor afectate”*, înaintată în acest sens de către proprietari. Prin urmare, rezultă că dacă proprietarii de terenuri și/sau a altor bunuri proprietate privată, din diferite motive nu se vor încadra în termenul de cel mult de 30 de zile calendaristice pentru înaintarea cererilor respective, încheierea contractului-cadru nu va avea loc. Drept urmare, aceștia vor rămâne nedespăgubiți, fapt ce constituie o potențială atingere a principiului constituțional privind proprietatea privată, statuat în art.46 din Constituție.

În aceste condiții, sugerăm regândirea modului de recuperare a prejudiciilor cauzate proprietarilor de terenuri și/sau a altor bunuri proprietate privată, în urma lucrărilor respective de către operatorii de sistem, în sensul încheierii contractelor-cadru cu aceștea, anterior începerii lucrărilor amintite.

8. La pct.5 partea introductivă, textul va avea următoarea formulare:

”5. Articolul 96 se completează, la final, cu alineatul (25), cu următorul cuprins:” (se va reda textul propus pentru alin.(25) din art.96 din Legea nr.107/2016).

Totodată, având în vedere propunerea de la *pct.1* din proiect, referitoare la substituirea termenului *”dreptul de uz (folosință)”* prin termenul *”dreptul de folosință”*, semnalăm neclară utilizarea în textul propus pentru alin.(25) din art.96 Legea nr.107/2016, a unui termen similar celui de substituire. În plus, e necesar de revăzut în textul propus pentru alin.(25) formularea referitoare la aplicabilitatea dreptului de folosință în condițiile soluțiilor legislative preconizate în prezentul proiect de lege.

Ion Creangă
Șef Direcție